

зібраннях, з'їздах та при камерах для затриманих, при особистих обшуках затриманих жінок та помічниками варткових в Управлінні міліції; в *розшуковій роботі* – агентами розшуку та для переведення агентурної роботи, особливо щодо виявлення притонів, «малін», виявлення зводників, зводниць тощо. Чинне законодавство України на сьогодні юридично гарантує жінкам рівні з чоловіками права та свободи, що відповідає міжнародним нормативно-правовим актам, а саме Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.), яку ратифіковано в Україні.

Отже, гендерна політика у системі правоохоронних органів – це комплекс дій уповноважених органів щодо забезпечення відповідного соціального статусу, який відповідає освіті працівника, його особистим і професійним якостям та культурно-інтелектуальному потенціалу; це політика, яка здійснюється на основі інституційного гарантування рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків у світлі гендерної демократії.

Література

1. Воронько Л. О. Гендерна політика в системі державної служби: поняття і сутність. *Державне управління: теорія та практика*. 2012. № 2. URL: <https://cutt.ly/qffEtcZ> (дата зверення: 27.07.2020).
2. Ісакова Н. Б. Гендерний паритет у науці: тенденції в світі та в Україні. *Наука та наукознавство*. 2018. № 2 (100). С. 68–90.
3. Мультимедійна платформа іномовлення України. *Укрінформ*: веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/cd7xfwB> (дата звернення: 26.07.2020).

КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З НАСИЛЬНИКАМИ В СІМ'Ї ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРЕЗ НЕФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ ДОРΟΣЛИХ

Ірина ТРУБАВІНА

**Національна Академія Національної гвардії України,
trubavina@gmail.com**

Корекційна робота традиційно розглядалась як основна категорія тільки корекційної педагогіки, яка досліджує особливості формування особистості дітей і дорослих з порушеннями психофізичного розвитку, компенсацію того, що не може природно існувати у людини внаслідок різних причин (розвиток слуху у незрячих, тактильні відчуття у осіб з порушеннями мовлення тощо). Але насильство не було предметом корекційної педагогіки як виховної функції покарання. Гендерна ж рівність передбачає зміну моделі поведінки на позитивну, що є сферою соціально-педагогічної роботи. Правовими основами корекційної роботи з насильниками є Закони України «Про попередження насильства в сім'ї», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про міліцію», «Про соціальні послуги».

Соціально-педагогічні послуги у системі соціальної роботи Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (ЦСССДМ) створюють соціальні умови

для реалізації прав, різнобічних інтересів дітей і молоді, членів їх сімей, у т. ч. для забезпечення гендерної рівності через показ нової моделі стосунків, а також через заборону і запобігання виявленню насильницької поведінки, обмеження факторів, які сприяють її виявленню, формування негативного ставлення до насильства і бажання змінити поведінку.

Корекційно-реабілітаційна функція соціального працівника реалізується поетапно: спочатку зупинити насильницьку поведінку, а потім сприяти формуванню ненасильницької поведінки і виробленню нових поглядів на сімейне життя, усвідомлення його цінності, засвоєння позитивної моделі сімейного життя. Це є можливим за умови, якщо корекційна робота здійснюється як неформальна освіта дорослих, щодо сприяє розвитку, набуттю нових знань, вмінь поведінки та переосмисленню своєї поведінки, моделі життя, життєвих планів і перспектив, цінностей в соціально-позитивному напрямі. Оскільки проблема насильницької поведінки багатоаспектна, то і подолання її ми пов'язуємо з наданням комплексу соціальних послуг – психологічних, соціально-педагогічних, соціально-економічних, правових, соціально-медичних тощо. Так, правова корекція передбачає припинення насильства під впливом передачі знань про відповідальність за його вчинення та усвідомлення своєї відповідальності за його наслідки для інших членів сім'ї і для самого кривдника.

Психокорекція працює на зміну ставлення особистості до насильства – як психіка кривдника реагує на нього, як воно відбивається в різних формах відображення – і змінює це ставлення до явища, але не дає нової моделі поведінки, нових якостей, властивостей, почуттів тощо. Соціально-педагогічна корекція передбачає стимулювання прояву позитивних якостей особистості і обмеження прояву негативних якостей та показує і пропагує в сім'ях нові моделі поведінки: як будувати сімейні стосунки на засадах гендерної рівності, як поважати права членів родини і взагалі перший раз дізнатися про них, нарешті, як налагодити стосунки в сім'ї, оволодіти життєвими вміннями. Соціально-економічна корекція передбачає розбудову сімейної економіки на засадах гендерної рівності через оволодіння членами сім'ї економічними вміннями, усунення залежності та економічної нерівності, формування у них економічного мислення, виваженої поведінки та критичного мислення. Соціально-медична корекція вимагає ознайомлення особи, яка вчинила насильство, з інформацією про наслідки насильства на всебічний і гармонійний розвиток і здоров'я (фізичне, психічне, соціальне та психологічне) дитини, дорослої особи – жінки чи чоловіка, на життя сім'ї – для усвідомлення своєї поведінки, формування відповідальності за свої вчинки [1].

Враховуючи вищевикладене, можемо стверджувати, що корекційна робота з особами, які вчинили насильство в сім'ї – це комплекс соціальних послуг, який спрямований на формування ненасильницької поведінки, що ґрунтується на відповідальності за свою поведінку та її наслідки для себе та інших членів сім'ї, усвідомленні того, що насильство – це порушення прав людини, правопорушення та злочин (в окремих випадках); передбачає нову модель сімейного життя на засадах гендерної рівності і дотриманні прав усіх членів родини. Вона може здійснюватися як окремий, новий вид соціальної роботи. Корекційна робота, яка

проводиться з дітьми, передбачає обов'язкове перевиховання, що можливо здійснювати у закладах освіти, ВТК.

Пріоритет у корекційній роботі належить соціально-педагогічним послугам як основі формування ненасильницької поведінки, що передбачає родинноцентричний, просвітницький і гендерний підходи – базові у контексті взаємодії фахівців, тим більше, що вони надають орієнтири для взаємодії фахівців різних установ в інтересах розвитку сім'ї.

Література

1. Трубавіна І. М. Програма корекційної роботи з дорослими особами, які вчинили насильство в сім'ї. *Соціальна робота в Україні: теорія та практика*. 2014. № 1–2. С. 39–48.

ГЕНДЕРНА БЕЗПЕКА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОК-АГРАРІЇВ

Богдан ЦИМБАЛ
Національний університет
цивільного захисту України,
tsembalbogdan@ukr.net

Гендерна рівність є однією із сімнадцяти Цілей сталого розвитку тисячоліття, посідаючи у переліку п'яте місце. Подолання дискримінації щодо жінок і дівчат – є не тільки основним правом людства, але має велике значення для сталого розвитку майбутнього. Збільшення можливостей жінок і дівчат сприятиме економічному зростанню та розвитку.

У 2019 р. серед власників сільськогосподарських земель, жінки становили 13,0 %. Велику роль вони відіграють у суспільному житті села, прагнучи змінити на краще життя у сільській місцевості і роблять для цього все можливе. Економічні наслідки від насильства над жінками, через втрату працездатності або продуктивності праці, а також високу вартість витрат на медичну та правову допомогу становить 1,5 трлн. доларів щороку.

Жінки-фермери у світі збирають жалюгідні врожаї і причина не стосується поганих погодних умов чи низької якості ґрунтів, а статевої приналежності, або, якщо говорити точніше, законів, заходів, програм і звичаїв, через які вони виявляються в не вигідному становищі.

Скорочення гендерного розриву у сільському господарстві зумовлює роботу у трьох напрямках. По-перше, це права на землю. У більшості країн жінки рідко володіють землею. Зазвичай жінки-фермери отримують доступ до землі через родичів-чоловіків, як правило, це чоловік, брат або батько. Така система робить їх вкрай уразливими: смерть, розлучення або просто зміна думки чоловіка можуть відразу залишити жінку-фермера без землі.

Нестабільність впливає на те, як жінки займаються фермерством. Через постійну загрозу втрати землі довгострокові інвестиції, що підвищують її родючість, не мають фінансового сенсу. Навіщо будувати тераси, які знижують ерозію ґрунту або поліпшують «здоров'я» ґрунтів, якщо у будь-який момент хтось